

Allò que es va perdre el 1714 mai més no s'ha recuperat fins avui. I ara hem engegat un procés col·lectiu per a assolir-ho

Libres

AVANÇAMENT EDITORIAL

Arrivar fins on som avui com a col·lectivitat nacional, amb un altíssim sentiment identitari de pertànyer a un país diferent dels altres, no ha estat gens fàcil. Ha costat ni més ni menys que tres-cents anys d'ençà que, a partir del 1714, va caure sobre Catalunya tot el pes opressor d'un Estat, l'espanyol, centralista i uniformador.

Fins a arribar on som avui, Catalunya i els catalans hem lluitat contra la desesperació de veure que res no era possible per recobrar allò que ens havia estat arrabassat per la violència. Amb moments àlgids i uns llargs períodes de desànim, mai no hem tirat la tovallola. Tot al contrari, ens hem mantingut sempre actius en aquest llarg combat per assolir la plenitud nacional i la independència.

Aquest llibre explica les principals etapes d'aquest inacabable procés que ens ha portat fins on som ara. Sense un coneixement del passat d'aquests tres-cents anys —com veurem, amb situacions, actituds i fenòmens que s'han repetit de manera colpidora—, no entendríem el present.

Som on som perquè hi hagué catalans que en moments en què semblava impossible sobreviure, varen creure en el ressorgir de Catalunya, i varen intentar-ho tot per aconseguir-lo.

Aquesta és, doncs, la història de la nostra esperança, traduïda en accions que han obert, avui, les portes d'un futur en plenitud. Per un poble amb consciència i voluntat de ser-ho, la plenitud només té un nom: independència.

El llibre explica per què aquest sentiment, forjat al llarg de molts anys, és avui àmpliament majoritari al nostre país. Explica també, i de manera més minuciosa, allò que ha passat en els darrers trenta anys, durant els quals s'ha consolidat entre els catalans la idea que ja no era possible una entesa amb Espanya. Explica així mateix les més recents agressions polítiques de què Catalunya ha estat víctima per part dels governs espanyols del període democràtic, i la resposta contundent que els catalans hem fet a aquestes accions de violència institucional contra Catalunya, els seus trets identitaris i el benestar dels seus ciutadans.

Si entendre i conèixer és estimar més, aquest llibre és també una història d'amor, el dels catalans per Catalunya. En qualsevol cas, és aquest el sentiment que ha guiat l'autor a escriure el llibre que teniu a les vostres mans. Anem per parts.

La desfeta del 1714 va posar fi a l'Estat català independent. La Catalunya moderna, com la medieval a partir del segle XII, formava part d'una confederació anomenada Corona d'Aragó, amb un mateix sobirà, però amb lleis i institucions de govern diferenciades i amb fronteres polítiques i econòmiques també ben definides. Allò que es va perdre, com a conseqüència de la desfeta militar del 1714, mai més no s'ha recuperat

Cap a la llibertat

Us oferim un avançament editorial d'uns fragments triats de l'assaig que l'historiador Jaume Sobrequés ha dedicat a un dels temes sobre el qual més s'ha publicat els darrers mesos: la independència de Catalunya

**CAP A LA LLIBERTAT
LA LLARGA MARXA
DE CATALUNYA
CAP A LA INDEPENDÈNCIA**
Jaume Sobrequés

Editorial: Base
(Barcelona, 2013)
Pàgines: 160
Preu: 14

fins avui. I ara hem engegat un procés col·lectiu per a assolir-ho.

Tot amb tot, sectors polítics catalans, més o menys amplis segons les èpoques, no han renunciat en els darrers tres-cents anys a la lluita per aconseguir superar les conseqüències d'aquella derrota militar. Les propostes han estat plurals. Des de la simple descentralització administrativa fins al federalisme, el foralisme moderat, la mancomunitat de províncies, el confederalisme, la independència, el règim especial i, també, l'autonomia. Una bona part d'aquestes fórmules no ha previst la cessió de la plena sobirania a Catalunya, com pretenem avui.

La qüestió bàsica en el debat polític ha estat sempre l'origen de la sobirania: és propietat legítima només del poble espanyol en el seu conjunt, és a dir, de l'Estat, o bé, Catalunya, el poble català, és subjecte també de sobirania a l'hora de decidir el seu futur? La sobirania pot ser compartida? Més preguntes tenint en compte la història: la forma de regular la relació de Catalunya amb el conjunt espanyol, ha de ser decidida lliurement pels catalans? És a dir, ha de ser el resultat de l'exercici del dret inalienable que té el poble català a decidir el seu futur? O bé és una competència exclusiva de les Corts espanyoles, constitucionalment les úniques dipositàries de la sobirania, i que tenen la facultat de poder cedir-ne algunes llesques a tercers?

Els efectes de la manifestació de l'11 de setembre de 2012

L'11 de setembre del 2012 va tenir lloc el moviment pacífic revolucionari més important que ha viscut el catalanisme polític des de la mort del dictador el 20 de novembre del 1975 i des de l'inici de la Transició. Sense caure en cap exageració, és legítim afirmar que des del 1714, mai el poble català no havia fet una expressió tan unànime de quina era la seva voluntat sobirana. Aquell dia més d'un milió i mig de persones es manifestaren, a Barcelona, favorables a la independència de Catalunya. Ningú, en aquella jornada memorable, no va poder manipular ni el sentit ni l'abast. No es tractava d'una protesta contra una actuació puntual de les institucions de l'Estat, com algú havia pretès que havia estat la manifestació del 2010, ni contra cap decisió del govern de Madrid; sí, és clar, del conjunt de decisions preses per aquest al llarg de més de trenta anys. Malgrat l'oposició del PP i la tebiesa nacional del PSC, el poble català es declarava de manera molt majoritària independentista i partidari que Catalunya tingués un Estat propi. [...]

L'endemà, 13 de setembre, el president Mas va anar a Madrid. Hi havia estat convidat pel grup Nova Economia Fòrum. Es va produir una gran expectativa en els mitjans catalans i espanyols. Mas va dir a la capital d'Espanya el mateix que havia dit el dia abans a Barcelona. Aquest capteniment no

havia estat habitual en els polítics catalans. Ara, però, la situació era encara més compromesa. Mas no va decebre. Davant d'un auditori format, a més dels mitjans de comunicació, per representants del món econòmic i la presència del cap de la Casa del Rei, Mas reiterà la inequívoca voluntat de treballar per un Estat propi. Després d'enumerar els principals greuges que Catalunya havia anat acumulant amb els governs espanyols, sobretot en els aspectes econòmics i identitaris, Mas afirmà que ja no seria possible fer marxa enrere i que el camí d'entesa entre Catalunya i Espanya havia estat dinamitat una vegada i una altra pels governs socialistes i populars i, per tant, Catalunya estava decidida a seguir el seu propi camí. [...]

En un clima, doncs, cada dia més enrarit per campanyes contra la independència provinents tant d'algun sector de l'empresariat com de l'expresident José María Aznar, com de la cinquena columna a l'interior de Catalunya, el 25 de setembre de 2012 el president Mas anuncià la celebració d'eleccions al Parlament de Catalunya per al dia 25 de novembre. L'objectiu era que augmentés la majoria independentista a la cambra catalana. El PP rep la notícia de manera crítica i agafa el PSC en plena crisi interna. El líder socialista espanyol Alfredo Pérez Rubalcaba s'afanya a improvisar una voluntat federalista del PSOE, afirmació rebuda amb menyspreu pels mitjans de comunicació i que posa de manifest que el nou clima polític favorable a la independència de Catalunya no li era propici.

Procés per esdevenir un nou Estat d'Europa

L'acord del Parlament va provocar una onada de crítiques, recels, insults i menyspreus de tota mena arreu d'Espanya contra Catalunya i els catalans, i el govern del PP va aprofundir les mesures centralitzadores a tots els nivells sense cap respecte per les competències que l'estatut atorga al govern de la Generalitat i al Parlament català. Catalunya restà de nou dividida entre una majoria favorable al dret a decidir i una minoria radicalitzada que no dubtava a cercar en els partits espanyols els poderosos aliats per fer fracassar la voluntat sobiranista de Catalunya.

El contingut de l'acord parlamentari del 23 del gener de 2013 —que reproduceixo com a apèndix— constitueix la més nítida i explícita declaració de Catalunya a favor de la seva llibertat autodeterminista feta mai d'ençà que les armes de Felip V varen posar fi a l'Estat català. Una pàgina important del llibre de la independència de Catalunya es va girar aquell 23 de gener de 2013.

Va ser una nova manifestació de l'esperança indestructible, que els catalans hem construït amb un gran esforç i hem preservat amb convenciment durant segles al servei de Catalunya. *

Foto: ANDREU PUIG